RAAD VOOR VERGUNNINGSBETWISTINGEN

ARREST

nr. A/2012/0416 van 17 oktober 2012 in de zaak 1112/0511/A/4/0457

bijgestaan en vertegenwoordigd door:
advocaat Tim SMET
kantoor houdende te 2000 Antwerpen, Amerikalei 29
waar woonplaats wordt gekozen

verzoekende partij

tegen:

de deputatie van de provincieraad van ANTWERPEN

verwerende partij

I. VOORWERP VAN DE VORDERING

De vordering, ingesteld met een aangetekende brief van 7 maart 2012, strekt tot de vernietiging van het besluit van de deputatie van de provincieraad van Antwerpen van 22 december 2011.

De deputatie heeft het administratief beroep van de verzoekende partij tegen de weigeringsbeslissing van het college van burgemeester en schepenen van de gemeente Schoten van 6 oktober 2011 verworpen.

De deputatie heeft aan de verzoekende partij een stedenbouwkundige vergunning geweigerd voor het plaatsen van twee reclamebanieren.

De bestreden beslissing heeft betrekking op een perceel gelegen te en met als kadastrale omschrijving.

II. VERLOOP VAN DE RECHTSPLEGING

De verwerende partij heeft geen antwoordnota ingediend maar heeft wel een afschrift van het administratief dossier neergelegd. De verzoekende partij heeft geen toelichtende nota ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de openbare terechtzitting van 29 augustus 2012, waar de vordering tot vernietiging werd behandeld.

Kamervoorzitter Nathalie DE CLERCQ heeft verslag uitgebracht.

Advocaat Sofie DE MAESSCHALCK die loco advocaat Tim SMET verschijnt voor de verzoekende partij, is gehoord.

De verwerende partij, hoewel behoorlijk opgeroepen, is niet ter zitting verschenen. Gelet op artikel 4.8.24 VCRO verhindert de afwezigheid van partijen de geldigheid van de zitting, en dus van de behandeling van de zaak, echter niet.

Titel IV, hoofdstuk VIII van de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening (VCRO) betreffende de Raad voor Vergunningsbetwistingen en de bepalingen van het reglement van orde van de Raad, bekrachtigd door de Vlaamse Regering op 20 november 2009, zijn toegepast.

De uitdrukkelijke verwijzingen in dit arrest naar artikelen van de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening hebben betrekking op de tekst van deze artikelen, zoals zij golden op het ogenblik van het instellen van de voorliggende vordering.

III. FEITEN

Op 8 juli 2011 (datum van de verklaring van volledigheid) dient de verzoekende partij bij het college van burgemeester en schepenen van de gemeente Schoten een aanvraag in voor een stedenbouwkundige vergunning voor "het plaatsen van twee reclamebanieren".

Het perceel is volgens de bestemmingsvoorschriften van het bij koninklijk besluit van 3 oktober 1979 vastgestelde gewestplan 'Antwerpen', gelegen in woongebied.

Het perceel is eveneens gelegen binnen de grenzen van het op 7 april 1993 goedgekeurd bijzonder plan van aanleg 'Centrum', meer bepaald in een zone voor aaneengesloten bebouwing. Het perceel is niet gelegen binnen de omschrijving van een behoorlijk vergunde, niet vervallen verkaveling.

Het gebouw maakt deel uit van een bij ministerieel besluit van 30 juli 1998 beschermd dorpsgezicht.

Het perceel is niet gelegen binnen de omschrijving van een behoorlijk vergunde, niet vervallen verkaveling.

Het Agentschap Ruimte en Erfgoed, entiteit Onroerend Erfgoed verleent op 19 augustus 2011 een ongunstig advies omdat de aangevraagde werken de sobere bakstenen gevelwand van de Sint-Cordulastraat ontsieren.

Het college van burgemeester en schepenen van de gemeente Schoten weigert op 6 september 2011 een stedenbouwkundige vergunning aan de verzoekende partij. Het college motiveert haar beslissing als volgt:

Conclusie:

De aanvraag past niet binnen de configuratie en de aanwezige bebouwing van de omliggende percelen.

Het ontwerp kan niet qua vorm, materiaalgebruik en inplanting stedenbouwkundig aanvaard worden en wordt niet inpasbaar geacht in de omgeving.

Gelet op de schaal, de bestemming, inplanting en algemeen karakter en uitzicht van het ontwerp.

De aanvraag is niet verenigbaar met de goede plaatselijke ruimtelijke ordening.

De aanvraag is niet bestaanbaar in de omgeving. ..."

De verzoekende partij tekent tegen deze beslissing op 6 oktober 2011 administratief beroep aan bij de verwerende partij.

Het Departement RWO- Expertencommissie Onroerend Erfgoed brengt naar aanleiding van het beroep op 2 december 2011 het volgende ongunstig advies uit:

De woning maakt deel uit van een mooie gevelrij. De commissie is van mening dat de twee reclamebanieren het zicht op zowel de mooie gevel als op de twee aanpalende gevels van de beeldbepalende gebouwen in de verstoren en dit vanuit verschillende invalshoeken. De commissie acht een meer bescheiden vorm van publiciteit meer aangewezen.

..."

De provinciale stedenbouwkundige ambtenaar adviseert in zijn verslag van 15 december 2011 om het beroep niet in te willigen en de stedenbouwkundige vergunning te weigeren.

Na de hoorzitting van 20 december 2011 beslist de verwerende partij op 22 december 2011 om het beroep niet in te willigen en een stedenbouwkundige vergunning te weigeren. De verwerende partij motiveert haar beslissing als volgt:

"

Het advies van Onroerend Erfgoed is bindend aangezien de werken gelegen zijn binnen een beschermd stads- of dorpsgezicht.

Dit bindend advies is ongunstig. Volgens Onroerend Erfgoed wordt de sobere bakstenen gevelwand ontsiert door de aanwezigheid van deze banieren.

De beroeper merkt op dat het advies van Onroerend Erfgoed één dag te laat was en dit in principe dan aan de adviesvereiste kan voorbij gegaan worden. Het college weigerde echter de vergunning zodat de werken evenmin kon worden uitgevoerd.

In graad van beroep werd advies gevraagd aan de expertencommissie Onroerend Erfgoed. De commissie is van mening dat de twee reclamebanieren het zicht op de mooie gevel en op de twee aanpalende gevels van de beeldbepalende gebouwen in de verstoren. De commissie acht een meer bescheiden vorm van publiciteit meer aangewezen. Het bindend advies van de expertencommissie is dan ook ongunstig.

Ingevolge artikel 4/2 van de decreet van 3 maart 1976 tot bescherming van monumenten en stads- en dorpsgezichten (en latere wijzigingen), dient de deputatie, in haar beroepsbeslissing een beslissing te nemen over de toekenning of weigering van de machtiging, in zoverre zij op dat punt het advies van de expertencommissie overneemt.

De aanvraag dient getoetst op haar verenigbaarheid met de goede ruimtelijke ordening.

Vanuit het oogmerk van de goede ruimtelijke ordening kan gesteld worden dat de aanwezigheid van de banieren niet als storend ervaren word. Zij zijn beperkt in omvang en betekenen geen fysieke wijziging van het achterliggend gebouw. De banieren verstoren het voetgangersverkeer niet. Het perceel is gelegen vlak bij het commerciële centrum van schoten.

De beroeper toont aan met foto's dat in de onmiddellijke omgeving nog gebouwen voorkomen waar dergelijke banieren gebruikt worden, nota bene voor de bibliotheek, eigendom van de gemeente en tevens gelegen binnen het beschermd stads- en dorpsgezicht.

Het negatieve advies van Onroerend Erfgoed werd echter bevestigd door het bindende advies van de expertencommissie Onroerend Erfgoed, waardoor deze aanvraag niet voor vergunning in aanmerking kan komen.

..."

Dit is de bestreden beslissing.

IV. ONTVANKELIJKHEID VAN DE VORDERING TOT VERNIETIGING

A. Ontvankelijkheid wat betreft de tijdigheid van het beroep

De bestreden beslissing werd aan de verzoekende partij betekend met een aangetekende brief van 20 januari 2012. Het beroep, ingesteld bij aangetekende brief van 7 maart 2012, is dus tijdig.

B. Ontvankelijkheid wat betreft het belang van de verzoekende partij

De verzoekende partij is de aanvrager van de stedenbouwkundige vergunning en beschikt overeenkomstig artikel 4.8.16, §1, eerste lid, 1° VCRO over het vereiste belang.

V. ONDERZOEK VAN DE VORDERING TOT VERNIETIGING

A. Eerste en tweede middel

Standpunt van de partijen

In het eerste middel voert de verzoekende partij de schending aan van artikel 4.3.1, §2, 2° VCRO, artikel 2 en 3 van de wet van 29 juli 1991 betreffende de uitdrukkelijke motivering van bestuurshandelingen, het motiveringsbeginsel, zorgvuldigheidsbeginsel en het redelijkheidsbeginsel.

In het tweede middel voert de verzoekende partij de schending aan van artikel 11, §4/2 van het decreet van 3 maart 1976 tot bescherming van monumenten, stads- en dorpsgezichten, artikel 2 en 3 van de wet van 29 juli 1991 betreffende de uitdrukkelijke motivering van bestuurshandelingen, de materiële motiveringsplicht, het zorgvuldigheidsbeginsel, het redelijkheidsbeginsel en met toepassing van artikel 159 van de Grondwet.

Met betrekking tot het eerste middel zet de verzoekende partij het volgende uiteen:

"

- 25. In casu heeft de Deputatie een eigen beoordeling van de goede ruimtelijke ordening doorgevoerd waarin zij tot de conclusie komt dat de aanwezigheid van de reclamebanieren niet als storend ervaren wordt. Toch heeft zij vervolgens de vergunning geweigerd wegens het ongunstig advies van de expertencommissie Onroerend Erfgoed. De bestreden beslissing luidt ter zake als volgt:...
- 26. Hoewel de Deputatie zelf van oordeel was dat de 2 reclamebanieren vanuit het oogpunt van de goede ruimtelijke ordening niet als storend worden ervaren, is het advies van de expertencommissie gelet op het bindend karakter van doorslaggevend belang om de aanvraag te weigeren. Zoals hierna echter zal worden aangetoond, is dit advies kennelijk onredelijk aangezien in dit advies niet werd uitgegaan van de bestaande feitelijke constellatie in de nabije omgeving
- 27. Zo wordt in dit advies m.b.t. het aangevraagde gesteld dat de 2 reclamebanieren het zich op de mooie gevel en op de twee aanpalende gevels van de beeldbepalende gebouwen in de verstoren. Tevens stelt zij dat een meer bescheiden vorm van publiciteit aangewezen is. Hierna zal verzoekende partij aantonen dat advies niet uitgaat van de bestaande feitelijke toestand en derhalve niet op afdoende is gemotiveerd en bovendien kennelijk onredelijk is.
- 28. In eerste instantie wenst verzoekende partij aan te stippen dat de reclamebanieren zich niet vlak voor het gebouw bevinden, maar eerder op een discrete wijze naast het gebouw werden geplaatst, zodat de gevel van het gebouw goed zichtbaar blijft.
- 29. Eveneens blijkt uit bovenstaande foto dat ook het uitzicht op de voorgevels van de twee andere gebouwen niet drastisch wordt aangetast door de twee reclamebanieren. De twee reclamebanieren passen zich daarentegen eerder op discrete wijze in de bestaande omgeving in. Het gaat immers maar om banieren van hooguit 5 à 10 cm dikte.
- 30. Hierbij komt nog dat op het ogenblik dat het dorpsgezicht werd beschermd de voorbouw van het vroegere café (zie foto p.6) nog aanwezig was. Deze kanker werd door verzoekende partij recent weggewerkt en gesaneerd op een wijze waarbij men zoveel als mogelijk aansluiting trachtte te vinden bij de bestaande bebouwing in het dorpsgezicht. Om deze redenen alleen al is verzoekende partij van oordeel dat het advies van de expertencommissie niet afdoende is gemotiveerd en geenszins uitgaat van de bestaande feitelijke toestand.
- 31. Bijkomend wenst verzoekende partij er nog de aandacht op te vestigen dat in de nabije omgeving va haar pand en eveneens binnen het beschermd dorpsgezicht er nog verschillende afzichtige en minder discrete reclamebanieren terug te vinden zijn. Dit kan geïllustreerd worden aan de hand van een aantal foto's. Om deze foto's te situeren ten aanzien van het pand waar de aanvraag betrekking op heeft voegt de verzoekende partij hierna eerst een stratenplan...
- 32. Gelet op wat voorafgaat, meent verzoekende partij dat het standpunt van de expertencommissie volgens hetwelk het aangevraagde het zicht op de mooie gevel en op de twee aanpalende gevels van de beeldbepalende gebouwen in de verstorend kennelijk onredelijk en onzorgvuldig is, aangezien in dit advies niet werd uitgegaan van de bestaande feitelijke constellatie in de nabije omgeving. Minstens dient te worden vastgesteld dat de relevante feitelijke elementen in dit advies niet correct werden beoordeeld.

33. Gelet op het kennelijk onredelijk en onzorgvuldig karakter van het advies van de expertencommissie Onroerend Erfgoed, kan dit niet als wettige grondslag voor een weigeringsbeslissing dienen.

..."

Het tweede middel licht zij als volgt toe:

u

- 35. Artikel 11/4 §2 van het decreet van 3 maart 1976 tot bescherming van monumenten en stads- en dorpsgezichten luidt als volgt:...
- 36. Uit dit artikel vloeit voort dat de Deputatie in het kader van huidig dossier het advies moest inwinnen van de expertencommissie inzake Onroerend Erfgoed. Aangezien het hier gaat om een bindend advies diende dit advies van de expertencommissie bovendien formeel gemotiveerd te zijn. Dit houdt in dat het advies afdoende gemotiveerd dient te zijn wat betekent dat de motieven het advies moeten kunnen schragen. D.w.z. dat de motieven duidelijk, niet tegenstrijdig, juist, pertinent, voldoende concreet, precies en volledig moeten zijn.
- 37. Tevens moet het advies krachtens de materiële motiveringsplicht steunen op motieven waarvan het feitelijk bestaan naar behoren is bewezen en die in rechte te verantwoording van het advies in aanmerking kunnen worden genomen.
- 387. Voldoet een bindend advies echter niet aan deze vereisten, da is het onwettig en dient het overeenkomstig artikel 159 van de Grondwet buiten toepassing te worden gelaten.
- 39. In casu kan niet worden volgehouden dat het advies van de expertencommissie inzake Onroerend Erfgoed afdoende gemotiveerd is, laat staan dat het gebaseerd is op motieven die in feite en in rechte aanvaardbaar zijn. Dit advies luidt immers als volgt:...
- 40. Dit standpunt dat door de expertencommissie werd ingenomen is, zoals reeds in het eerste middel werd toegelicht, kennelijk onredelijk aangezien het volledig voorbijgaat aan de bestaande situatie ter plaats. Meer bepaald zijn er, zoals in het eerste middel werd toegelicht aan de hand van fotomateriaal, in de verschillende afzichtige en minder discrete reclamebanieren aanwezig. In dezelfde zin dient te worden benadrukt dat dit advies van de expertencommissie in schril contrast staat met de eigen motivering van de Provinciaal Stedenbouwkundig Ambtenaar en de Deputatie. In het kader van de beoordeling van de verenigbaarheid van het aangevraagde met de goede ruimtelijke ordening hebben de Provinciaal Stedenbouwkundig Ambtenaar en de Deputatie, in tegenstelling tot de expertencommissie, de bestaande toestand immers wel op correcte wijze beoordeeld. Hun conclusie ter zake luidt als volgt:...
- 41. Gelet op het voorgaande meent verzoekende partij dat het advies van de expertencommissie inzake Onroerend Erfgoed op basis van artikel 159 van de Grondwet buiten toepassing dient te worden gelaten. Dit advies gaat immers volledig voorbij aan de bestaande toestand en is daardoor kennelijk onredelijk. Bijgevolg dient te worden vastgesteld dat tijdens de administratieve beroepsprocedure voor de Deputatie geen wettig advies werd verstrekt door de expertencommissie inzake Onroerend Erfgoed, waardoor artikel 11/4, §2 van het decreet van 3 maart 1976 tot bescherming van monumenten, stads- en dorpsgezichten geschonden is.

..."

Beoordeling door de Raad

1. Bij ministerieel besluit van 30 juli 1998 werd beschermd als dorpsgezicht, wegens artistieke, historische en volkskundige waarde: "de pastorij met tuin, et tuin, de bibliotheek en de woningen , gelegen te Schoten".

Uit de gegevens van het dossier blijkt dat het aangevraagde het plaatsen van 2 reclamebanieren betreft ter hoogte van de voorgevel van het gebouw gelegen aan de en zicht derhalve situeert in het midden van de opeenvolgende woningen die deel uitmaken van het beschermd dorpsgezicht.

2. Artikel 11, § 4, lid 4 van het decreet van 3 maart 1976 tot bescherming van monumenten en stads- en dorpsgezichten bepaalt:

"Indien voor de werken betreffende beschermde monumenten of niet als monument beschermde constructies binnen een beschermd stads- of dorpsgezicht een stedenbouwkundige vergunning vereist is, wordt de machtiging verleend in de stedenbouwkundige vergunning. Het advies van het agentschap aan het vergunningverlenende bestuursorgaan vermeldt in dat geval op bindende wijze of dat bestuursorgaan de machtiging al dan niet mag verlenen."

Artikel 11, §4/2 van hetzelfde decreet luidt als volgt:

"§4/2 Indien de deputatie zich dient uit te spreken over een administratief beroep tegen een beslissing houdende de toekenning of de weigering van een stedenbouwkundige vergunning, dan wint zij het advies in van de expertencommissie, vermeld in § 4/1, tweede lid, indien het beroepschrift middelen opwerpt tegen het advies van het agentschap, vermeld in § 4, vierde lid.

De deputatie kan in haar beroepsbeslissing een beslissing nemen over de toekenning of de weigering van de machtiging, in zoverre zij op dat punt het advies van de expertencommissie overneemt."

Deze bepaling werd in het ontwerp van decreet tot aanpassing en aanvulling van het ruimtelijke plannings-, vergunningen- en handhavingsbeleid (*Parl.St.* VI.Parl. 2008-09, 2011, nr. 6, 78) toegelicht als volgt:

"Wanneer de machtigingsprocedure geïntegreerd (reguliere) is in de vergunningenprocedure, dan geldt bij een eventueel beroep teaen vergunningsbeslissing dat de deputatie, als beroepsinstantie, een uitspraak kan doen over de toekenning of de weigering van de machtiging, op voorwaarde dat zij het advies van hogergenoemde expertencommissie overneemt."

Uit artikel 11, § 4/2 van het decreet van 3 maart 1976 tot bescherming van monumenten en stads- en dorpsgezichten volgt dat de verwerende partij gebonden is door een ongunstig advies van de expertencommissie bij het nemen van een vergunningsbeslissing betreffende constructies gelegen binnen een beschermd stads- of dorpsgezicht.

3. Hierboven is reeds vastgesteld dat het betrokken gebouw zich situeert in het midden van de opeenvolgende woningen van het beschermd dorpsgezicht. Uit de gegevens van het dossier blijkt dat de langwerpige banieren worden gepland op enkele meters van de voorgevel van het gebouw, aan beide zijden van de toegang van het pand, in de voortuin. De banieren worden bevestigd aan stalen palen, die verankerd worden in betonnen zolen. Het geplande heeft een totale hoogte van 5,4 meter en de banieren zelf een hoogte van 2,4 meter.

Het advies van de expertencommissie luidt met betrekking tot het aangevraagde als volgt:

"De woning maakt deel uit van een mooie gevelrij. De commissie is van mening dat de twee reclamebanieren het zicht op de mooie gevel en op de twee aanpalende gevels van de beeldbepalende gebouwen in de teveel verstoren en dit vanuit verschillende invalshoeken. De commissie acht een meer bescheiden vorm van publiciteit meer aangewezen.

De commissie kan zich dan ook aansluiten bij het advies van het Agentschap Onroerend Erfgoed."

Uit deze overwegingen blijkt duidelijk en op afdoende wijze waarom de expertencommissie het aangevraagde ongunstig beoordeelde.

De verzoekende partij betwist niet dat dit advies bindend is voor de verwerende partij, maar houdt voor dat het onwettig is, want kennelijk onredelijk.

4. Het komt de Raad niet toe zijn beoordeling van de impact van de reclamebanieren op het beschermde dorpsgezicht in de plaats te stellen van die van de expertencommissie. De Raad kan enkel aan de hand van de concrete gegevens van de zaak of de feiten, waarop de commissie haar beoordeling steunt, correct heeft vastgesteld en of zij, op grond van die feiten, in alle redelijkheid heeft kunnen oordelen dat de reclamebanieren een te verstorend karakter zouden hebben op de beeldbepalende gebouwen in de

De verzoekende partij stelt dat het advies volledig voorbij zou gaan aan de bestaande situatie in de onmiddellijke omgeving, dat er reeds verschillende banieren aanwezig zijn, dat het uitzicht op de voorgevels "niet drastisch" wordt aangetast en dat verzoekende partij recent zelf een sanering heeft uitgevoerd aan het gebouw.

De verzoekende partij voert daarmee geen overtuigende argumenten aan op grond waarvan zou moeten aangenomen dat de expertencommissie onzorgvuldig of kennelijk onredelijk heeft geoordeeld dat de aangevraagde banieren, zoals hierboven omschreven, het "mooie zicht" op de gevels van de drie aanpalende beeldbepalende gebouwen teveel verstoort vanuit verschillende invalshoeken.

5. Het betoog van de verzoekende partij dat zowel de provinciale stedenbouwkundige ambtenaar in zijn verslag als de verwerende partij in de bestreden beslissing ondanks het ongunstige advies hebben gemotiveerd dat de reclamebanieren vanuit het oogpunt van de ruimtelijke ordening niet als storend worden ervaren, doet aan het bovenstaande geen afbreuk.

Vooreerst betreffen de beoordelingen waar de verzoekende partij naar verwijst een beoordeling van de goede ruimtelijke ordening en geen beoordeling van de opportuniteit van de vergunning in het kader van een bescherming als dorpsgezicht.

En bovendien moet vastgesteld worden dat de expertencommissie in haar advies tot eenzelfde beoordeling komt als het Agentschap Onroerend Erfgoed en zich zelfs uitdrukkelijk aansluit bij dit advies. Tegenover de beoordelingen – in het kader van de goede ruimtelijke ordening - door de provinciale ambtenaar en de deputatie staan derhalve de beoordelingen door het Agentschap Onroerend Erfgoed en de expertencommissie – in het kader van een bescherming als dorpsgezicht.

6. De door de verzoekende partij aangevoerde schending van artikel 4.3.1, § 2, 2° VCRO betreft de beoordeling van de goede ruimtelijke ordening.

Uit de bespreking hierboven blijkt dat de aanvraag diende geweigerd te worden ingevolge het ongunstig advies van de expertencommissie en diens beoordeling in het kader van de bescherming als dorsgezicht. Dit motief volstaat om het bestreden besluit te dragen.

Een onderzoek van de eventuele beoordeling van de goede ruimtelijke ordening in de bestreden beslissing, is derhalve niet relevant.

7. De middelen zijn ongegrond.

OM DEZE REDENEN BESLIST DE RAAD VOOR VERGUNNINGSBETWISTINGEN

- 1. Het beroep is ontvankelijk maar ongegrond.
- 2. De Raad legt de kosten van het beroep, bepaald op 175,00 euro, ten laste van de verzoekende partij.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting op 17 oktober 2012, door de Raad voor Vergunningsbetwistingen, vierde kamer, samengesteld uit:

Nathalie DE CLERCQ, voorzitter van de vierde kamer,

met bijstand van

Eddie CLYBOUW, griffier.

De griffier, De voorzitter van de vierde kamer,

Eddie CLYBOUW Nathalie DE CLERCQ